

ՆՈՐԱԳԻՐ

Կ Պ Օ Լ Ս Ո Յ

20 ՓՐՅ

20 ՓՐՅ

Է. ՏԱՐԻ 17 ԲԵՊՊԻԼ ԱԵՐ 1293

ՀԻՆԳՇԱՐԹԻ 29 ԱՊՐԵԼ 1876

Ն. Տ. ՄԱՅԻՍ 11 ԹԻԻ 1810

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՆԻՍՏ ԺԸ

ԱԶԳ. ԺՈՂՈՎՈՅ 30 ՅՈՒՆՎԱՐԻ 1876

Շար. տես թիւ 1809

Ընդհ. ժողովոյ անցեալ նիստերէն մէկուն մէջ, ինչպէս կը յիշեն անշուշտ երեւոյթիս տեարք, վարչութեան կազմակերպութեան նկատմամբ ներկայացեալ առաջարկութեան մէջ ներկայացուցեալ ինչպէս միջոցներով մասին ստորագրութեամբ առաջարկութիւն մը կտր, յորում ըսած էին, թէ մեք մեր փորձառութեամբ կը հաստատեմք թէ վարչութեան կազմակերպութեան մէջ որ և է նոր փոփոխութիւն մտցնելն ազգին միշտ վերահասարակ է, և կառավարկէին որ ըստ հնոյն պահանջներուն, ու քաղ. ժողովոյ ձևը:

Շատ լաւ բայց ինչո՞ւ այս անգամ Բ. ամփոփման կողմը գտնուեցան՝ որ բոլորովին հին դրութեան հակառակ բնել կը տրամադրէր սոյն կազմակերպութիւնը, ինչ պատճառ ունէին որ մէկ ամսոյ մէջ իրենց նախորդ առաջարկութեան բոլորովին հակառակ կողմը յարեցան, սորա բուն իսկ շարժառիթը ահա ես բացատրեմ՝ թէ և այլք ուրիշ կերպիւ կը մեկնին:

Առաջին ամփոփման մէջ մէկ քանի խորհուրդք քաղ. ժողովոյ իրաւասութենէն բարձուած ու ընդհ. ժողովոյ իրաւասութեան ներքեւ դրուած էին. տսի իրենց անձնասիրութեանն զպելով, կը պնդէին որ նոր փոփոխութիւն չը մտցուի վարչութեան կազմակերպութեան մէջ (ուզողը կրնայ ընդհ. ժողովոյ ատենագրութեան մէջ կարդալ): Բայց երբ տեսան որ Բ. ամփոփումը բոլորովին ազնուապետական և հետևաբար իրենց աւելի սիրելի էր, մոռնալով իրենց ի սկզբան ըրած ա-

ռաջարկութիւնը. անմիջապէս նոյն ամփոփման յարեցան, թէ, ինչպէս իրենք կառավարկէին, ազգին շահը հին դրութեամբ մնալն էր, ինչո՞ւ բոլորովին նորին հակեցան, և եթէ նորը նրա պատաւն էր, ինչո՞ւ հին դրութեան ազգին շահաւոր ըլլալն յայտնեցին և նոյնով ընթանալ առաջարկեցին:

Ասի ախպիսի հակառակութիւն մ'է՛ որ կամ տնհաստատ գաղափարի և կամ մասնաւոր նպատակի մը հետևանքն ըլլալը կարծել կուտայ. և վերջապէս ասոնցմէ որն ալ ըլլայ, չը կրնար երբեք գովեստից արժանանալ: Բայց զայս ըսելով, թերեւ պիտի կարծուի թէ ես անձնական ատելութիւն ունիմ վերոյդրեալ ժողովականաց դէմ, քան իրից. ես զանոնք կը յարգեմ, մանաւանդ անոնցմէ մէկ քանին խիտ կը մեծարեմ իրենց անուրանալի արժանիքը ճանչնլով: Իմ քննադատութիւնս սկզբուն վրայ է՝ որ ամեն երկրի մէջ ներքին է՝ ի բաց աւետլ բացարձակ միապետական ժողովուրդները:

Աղբայրին ժողովոյ վերոյիշեալ նիստին մէջ ձախակողման, այսինքն, Ա. Ամփոփումը պատրաստող կուսակցութեան ալ մէկ ամենամեծ սխալն հարկ չէ մտքէ հանել. այն է, երբ դիւանն երկու ամփոփմանց նկատմամբ հարկուոր մանրամասն բացատրութիւնները, ինչպէս նաև իրարմէ ունեցած տարբերութիւններն, նոյն ամփոփումներն առաջարկող երկու կուսակցութեան կողմանէ միանգամայն առանձին լեզու մասին քուէի ճամբով ժողովոյ կամքն հարցուց, այն ատեն ձախակողմն, առանց անկախութեան կամ հետադարձութեան, քուէից ստուար մեծամասնութիւն մը գոյացուց այն օրինակ բացատրութիւններ ևն. չը լսելու և դիւանին հաղորդած տեղեկութեամբ միայն գոհանալու համար, որով ամենամեծ սխալ մը դարձեց նոյն իսկ ի միտս իւր ներկայացուցած ամփոփման, վասն զի, երբ երկու ամփոփման վրայ ալ խօսելու երկու կուսակցութեան կող-

մանէ փոխանորդ կարգեալ մէկ մէկ երեսփոխանաց խօսք տրուէր, աներկբայելի է որ ժողովն Բ. Ամփոփման ազգապետ հետեւանաց վրայ առաւել լուսաւորուելով, ընդունելութեան քուէարկութեամբ Ա. Ամփոփումը պիտի ընդունէր և հաստատէր:

Կարծեմ սոյն երկրորդ ամփոփման ընտրական եղանակին ազգին թէ ներկայ և թէ ապագայ կենաց կարի միտքերը լլայն ու անկից ծագելիք անտեղութիւնները փոքր ի շատե բացարկեցի. այժմ ալ նոյն եղանակին անգործադրելիութեամբ վրայ խօսիմ՝ որ ի քննին առնուելու եւ ազգ արժանի չէ:

Դիցուք թէ, ինչպէս վերին յիշեցի, Ս. Պատրիարքն երկու ատենապետաց խորհրդակցութեամբ պատրաստած ընտրելաց ցանկն ընդհ. ժողովոյ բերաւ, և Ազգ. ժողովն ալ զայն մերժեց, և երեք անգամ ալ այսպէս բերուեցաւ ու մերժուեցաւ, այն ատեն Պատրիարքը պիտի պարտաւորի հրաժարականը տալ, վասն զի Ազգ. ժողովոյ այս երբեակ մերժումը Պատրիարքին վրայ անմատչելիութիւն ունենալ կենդանութեան: Եւ եթէ Ազգ. ժողովը Պատրիարքին հրաժարականը ցվեր չընդունէր և պնդէ, ինչպէս ներկայ Ս. Պատրիարքին երեք անգամ տուած հրաժարականը մերժեց, այն ժամանակ այս օրէնքն ինչպէս պիտի գործադրուի: Չէ՞ մի որ այն ատեն սոյն յօդուածը վերաքննութեան պիտի ենթարկուի: Ի՞նչ, ուրեմն, տապիսի օտարաժողով մը հաստատելն մեր ներկայ երեսփոխանութեան ինչ պատիւ կրնայ բերել:

Եւ թէ նամանակագ ամենէն վերնասակարն ի վերջոյ գալիքն է, որ այսօր դժբախտաբար չը նախատեսուիր, այսինքն, ազգը, երբ օր մը իւր խորքունէն արթննալով տեսնէ որ իր սգուով չափ ատած ազնուապետութիւնն հաստատուել է և կը տիրապետէ, ինչ միթէ չը պիտի ձեռնորկէ այն յեղափոխութեան՝ որ տասն և հինգ տարի

առաջ աղգին մեծամեծ միասնություն տու-
ժեց, և բնականաբար այն ժամանակ
ծիշդ ու ճիշդ Սպանիացուց բախտակից
պիտի ըլլամք, այն է, մերթ միասնա-
տեղան, մերթ ազնուապետական և
մերթ հասարակապետական խնդիրնե-
րով զբաղել ժամանակին քաղելիք օ-
գուտներէն զրկուելով: Բայց այսու
հանդերձ յոյս մեծ ունիմ մեր պաշտօ-
նակից մեծապատիւ էջէնտիներուն վը-
րայ որ, մեր վեր ի վերոյ ըրած սոյն
քննադատութենէն աւելի լաւագոյնն
իմաստասիրելով, ըստ այնմ կը վար-
ուին:

Ես չեմ առաջարկեր որ արդէն
կատարուած քուէարկութեան վրայ
յեղափոխութիւն հանելով մերժեն, զի
օրէնսդիր ժողով մը պէտք է որ նախ
ինքն օրինապահ ըլլայ, այլ կառավար-
կեմ որ վերջին ընթերցման միջոցին լաւ
խորհրդածելով և իրենց նախնական կո-
չումն յիշելով գործեն:

Ահա ես իմ խղճիս թելադրածն
յայտնեցի, այսուհետեւ զօգուտն ձեր
դուք գիտէք:

31 Մարտ 1876

Ազգ. Երեսփոխան

Ա. Գ. Պէշիքեան

ՆԵՐՔԻՆ

Զեվրա անուն տաճկական թերթն
իր մէկ երեւակայութիւնն իրականու-
թիւն կարծելով կը փութայ ամենայն
ցնծութեամբ հրատարակել թէ՛ Եթով-
պիոյ մէկ դաւառին ամբողջ հանրու-
թիւնը որ 80000 հոգիէ կը բաղկանայ,
ամենքն ալ մահմետական են և թէ
ասոնք երկրագործ և արուեստագէտ
են ևն:

Սակայն բովանդակ Եթովպիոյ մէջ
ո՛չ թէ 80000 մահմետական կայ, այլ
մահմետականին հոտն անգամ չկայ:

Եթովպացիք բոլորն ալ քրիստո-
նեայ են և լուսաւորչական ճիւղէն, և
ասկէ զատ՝ իսլամութեան մօտենալու
ալ բնաւ միտք մը չունին:

—Երեկ՝ պաշտօնէից ժողովը կաղ-
մուեցաւ ի Բ. Դուռն ընդ նախագա-
հութեամբ Մեծ Եպարգոսին, այս ժո-
ղովոյն հրաւիրեալ կային նաեւ՝ անպաշ-
տօն պաշտօնեաներէն ոմանք:

Ժողովոյն մէջ շերմ վիճաբանու-
թիւն տեղի ունեցեր է, չեմք գիտեր
ինչ ինչ խնդրոյ վրայօք:

—Կըսուի թէ՛ վաղն երեկոյ ընդ-
հանուր ժողով պիտի գումարի ի պաշ-
տօնէից, Մեծ Եպարգոսին ծովեզեր-
եայ յապարանը:

—Պուկարաց ապստամբութիւնը
նուաճուած չէ ապակաւին:

Կայսերական զօրքերը թաթար
Բաղարճըզի մօտ Ֆիլիպէի շրջակաները
կռուի բռնուեր են ապստամբաց հետ

երէք չորս անգամ և Սպահ կըսէ
թէ՛ զանոնք ցիր ու ցան ըրեր են:

Ապստամբք գիւղերը կը քանդեն
և կրակի կուտան, և այսօրուան հազա-
րը մինչև հետեւեալ օրն 2000 կըլլայ
սակայն զարմանալին ու է թէ ասոնք
ուսկից կըցեր են 15-20000 հրացան և
անոր համեմատ վառօդ ունենալ:

—Թաթար Բաղարճըզի մէջը
մարմնացեալ և զօրացեալ ապստամբու-
թիւնը Գարատաղի և Սերպիոյ պէտ-
սահմանակից օգնող մը չունի:

Թաթար Բաղարճըզի տարածեալ
ապստամբութիւնը ամենուն սրտին մէջ
երկիւղ մը ձգած է թէ՛ մի՛ գուցէ բո-
լոր լուսնի լի մէջ տարածութիւն գտնէ:

Սակայն կայսերական կառավարու-
թիւնը զայս ապստամբութիւնը մարե-
լու կ'ըբաղի:

Նորէն զօրութիւն յաւելցուց
այն կողմերը նա մանաւանդ՝ Ֆիլիպէն
ի Թաթար Բաղարճըզ և մինչ ի Զեր-
նովա որ տարածեալ կեդրոնն եղած է
ապստամբութեան: Եւ՝ չլիթայական
շրջանի մէջ առնուիլ որոշուած է զա-
պրտամբս սեղմելու համար:

Յուսով եմք որ շնորհիւ կայսերա-
կան զօրաց՝ յիշեալ ապստամբութիւնը
խիստ շուտով կը վերջանայ ի հանդար-
տութիւն յուզեալ մտաց:

—Անդրէանուպօլսոյ և Ֆիլիպէի
կայսերական բանակաց համար անցեալ
երկուշաբթի զինուորական պաշտօնատ-
նէն 400 սնտուկ հոր հրացաններ և 2200
սնտուկ զանազան մթերք պատերազմա-
կան ուղղեցան երկաթուղւոյ ճանրով:
Յիշեալ սնտուկներուն մէջ կային նաեւ
չատ մը ուէվովներ:

Մեզ անհիմն թուի այն տարածա-
նութիւնը Թէ՛ զինուորական պաշտօնա-
տնէն ուղղեալ հրացաններն ու ուէվո-
վները Անդրիանուպօլսոյ և Ֆիլիպէի
մահմետական հանրութեան պիտի բաժ-
նուի:

—Ըստ սրոյման Բ. Դուռն նոր զօ-
րութիւններ պիտի ուղղի թէ՛ յ'Անդ-
րիանուպօլիս և թէ՛ Դանուբեան դա-
ւառը: Եւ ասոր համար կ'սպասուի
դրսէն ժամանելիք կայսերական վեց
գունդերուն, որք այսօր պիտի մտնեն
ի մայրաքաղաքս:

—Թէ մայրաքաղաքիս և թէ տաճ-
կաստանու եւրոպական և ասիական
երկիրներու մէջ ժամանակէ մ'ի վեր
ախրած առեւտրական տագնապը դադ-
րեցաւ, ոչ թէ ուրիշ կերպով այլ ահու
և երկիւղի փոխուելով դադրեցաւ:

Ամենայն ոք մոռցաւ այն բազմամ-
սեայ տագնապն որուն մէջ տագնապե-
լով կը տագնապէր, ու հիմայ իր բոլոր
աշխարհութիւնը դարձուց ներկայ դար-
ձուածոց վրայ:

—Շատ մարդիկ մտատանջութեան
մէջ են թէ՛ ե՞րբ պիտի վերջանայ այս
ձախորդութիւնը տաճկաստանի վրայէն

որն որ հետզհետէ կը ծանր-
ծանրութեամբ դէշ հետեւան:
Առջ կը բերէ:

Առեւտրական տագնապն ու ապ-
րուստին հոգի անձնական և ընչից ա-
պահովութեան տարակուսելի վիճակին
վրայ դարձուած է և ամենուն խորհա-
ծըն այս է:

Սակայն կայսերական կառավարու-
թիւնը որ իր հպատակաց անդորրու-
թիւնը պահպանել ստանձնած է, հան-
րութեանն այս տեսակ անտեղի երկիւղ
մը կընելն աւելորդ է նա մանաւանդ՝
երթ պարագաներուն պահանջման հա-
մեմատ վարուի:

—Արտաքին գործոց պաշտօնեան
անցեալ երեքշաբթի և երեկ՝ կայսերա-
կան պալատէն հրաւիրուեցաւ և վեհ.
Սուլթանին ներկայանալով մասնաւոր
հրահանգներ ընդունեց:

—Մեծ Եպարգոս Բ. Մահմուտ
Նէտիմ բաշա անցեալ երեքշաբթի և
երեկ երեկոյ կայսերական պալատը գը-
նաց և վեհ. Սուլթանին ներկայանա-
լով՝ մէկ քանի կարեւոր խնդրոց մասին
ն. վեհափառութեան կամքը հար-
ցուց:

—Կըսուի թէ՛ մինչև որ օտար տէ-
րութեանց սպասեալ նաւերը նաւահան-
դիստս չը մտնեն մայրաքաղաքիս օտար
տէրութեանց դեսպաններն իրենց ամա-
րանոցները չը պիտի փոխադրուին ի
Պոսֆօր: Սակայն այս լուրն հաւանա-
կան չէ քե՛զ մատառառս: Եւ ինչ
ընէ այս շաբթու պիտի փոխադրուին
իրենց ամարանոցն ի Պոսֆօր:

—Սկէջ քանի մ'օր յառաջ Ուր-
ֆայի բնակչաց և ոստիկանութեան զի-
նուորաց մէջ պատահած կռիւք որմէ
ցաւալի հետեւանքներ յառաջ գալով
յեղափոխութեան կերպարանք մը պի-
տի զգենուր, վերջացեր է, ասորես-
տանէն ուղղեալ մէկ գունդ կայսերա-
կան զինուորաց ժամանման վրայ:

—Ասորեստանի նորընտիր կառա-
ւակարիչ Տէվրիշ բաշա վաղը պիտի
մեկնի մայրաքաղաքէս իր պաշտօնատե-
ղին և այս առթիւ անցեալ երեքշաբթի
օր վեհ. Սուլթանին ներկայացաւ:

—Վեհ. Սուլթանին նախորդ առ-
նեկապետ իղդէթ պէյին յ'իւսկիւտար
տունը մտնող գողերը որք 800 լիբոյի
արժողութեամբ գողարեղեններ տարած
էին, Զմիւռնիոյ մէջ ձերբակալուեր
են, նոյն գողցուած գողարեղեններէն
300 լիբանոցի չափ միայն գտնուեր է
է վրանին: Ասոնց երկուքն ալ չէրքէս
են եղեր որոցմէ մին ոստիկանութեան
միջոցաւ ի մայրաքաղաքս բերուած
միջոցին ինքզինքը ծովը նետեր ու
խեղդուեր է:

—Անցեալ երկուշաբթի Ռուսիոյ
դեսպանը երկար տեսակցութիւն ունե-
ցեր է Մեծ Եպարգոսին հետ ի ներ-
կայութեան կայսերական մէկ քանի
պաշտօնէից:

Ինչպէս թէ Պարոն Իկնա-
յեան վրդովեալ դիմօք

—Անցեալ երեքշաբթի՝ ճէվտէտ
շաբաթ, օրէնսգրական մասնագործներ
վերջին անգամ նախագտեց:

—Վիենայի մէջ լուր մը տարա-
ծուեր է թէ Յունաստանի թագաւորն
ալ չը պիտի վերադառնայ ի Յունաս-
տան և թէ Հելլենացիք իրենց միա-
պետական կառավարութիւնն հանրա-
պետականի պիտի վերածեն եղեր:

—Բ. Դուէն ի թէսաղոնիկէ ուղ-
ղեալ կայսերական քննիչներն անցեալ
երեքշաբթի երեկոյ ժամաներ են անդ-
և քննութիւններն անմիջապէս սկսե-
ր Ռուսիոյ, միջերկրական նաւատոր-
միդն ալ հոն հասեր է պատերազմական
2 նաւերէ բաղկացեալ:

—Տասն և մէկ մաս պատերազմա-
կան նաւերէ բաղկացեալ նաւատորմիւ
մը որուն մէջ կը գտնուի երկու ջրա-
հաւոր՝ տեսնուեր են այս առտու, Սև
ծովու նեղուցէն իբր 14 ծովային մղոն
հեռի ջրերուն մէջ:

Չայս նաւախումբին կրած դրօշակը
հասկնալու համար մայրաքաղաքիս ծո-
վային լապտերաց երկրորդ տնօրէնը
գիտակով գններ է Անատոլ Գալաթի
բարձունքէն և առաւելան ըլլալը լա-
կերպով նշմարուեր է:

—Չմիւսնիոյ գաւառին մէջ տեղի
ունեցած առաջակէտ խռովութիւնն
յառաջ նշանակած էինք, ի վերջոյ
եկած լուրերը կը լայնեն թէ՛ յիշեալ
առաջակները որոնք զէյպէկներու խում-
բեր են վաճառականներ և անցորդներ
կողոպտելէն վերջն ալ՝ համարձակե-
ր են խանութներու վրայ յարձակել և
վաճառք ու գրամ՝ կողոպտել ի մեծ
զարհուրանս բնակչաց:

Տեղական կառավարութիւնը դա-
տնք այժմ ձերբակալել կուղէ:

—Երեկ երեկոյ շուկայի խանութ-
ները նա մանաւանդ սենեակները տո-
փորական ատենէն երկու ժամ յառաջ
բակուեցան, վախկոտ որտերուն մէջ
տիրած ներկայ երկիւղին պատճառաւ:

Սակայն զարմանալին սա է թէ՛
զէնք գնողներն ու գաղտնի զէնք կը-
րողները զէնք չը գնող և չը կրողնե-
րէն աւելի վախկոտ են, ուստի՝ հարկ
մը չկայ վախկոտներու գէմ վախկոտ
մընալ ու երևնալ, եւ այս կերպով ալ
ի տան փակեալ ընտանիքները զարհու-
րեցնել:

Լեցինք նաև՝ թէ շատ մը երկ-
չօտ տխմարներ որք ի ձայնէ որոտման
երկնից կը զարհուրին, երեկ երեկոյ
մէկ քանի աւաւր տան պաշար գներ
են:

—Հռովմէն մայիս 9 թուականաւ
կը հեռագրեն թէ՛ երկու պատերազ-
մական նաւեր ճանաչելու են ի թէ-
սաղոնիկէ:

—Թէսաղոնիկէի լուրերուն վրայ
վիենայի մէջ լուսնիի արժեթղթոց
գներն իջեր են:

—Պերլինէն եկած հեռագիր մը
կրտէ թէ՛ Կիւյեօմ կայսրն ի Մարմա-
րիոնէ իւր մէկ պատկերարձանը նախ-
րեր է Պերլինի կայսերական նախորդ
դեսպան Արիստարքի պէյին:

—Անտրասի կոմսը անձնական թե-
թեւ տկարութեան մը պատճառաւ մա-
յիս իննին կրցեր է ճանաչել ելնել ի
Պերլին:

Այժմ Ռուսիոյ կայսրը, Կորչաքօֆ
իշխանը Անտրասի կոմսն ի Պերլին կը
գտնուին: Եւ արեւելից իւրթական և
բարոյական շահուն մասնակից եղող
աշխարհ ամենայն անհամբեր կսպասէ
ի Պերլին գումարելի գօնփէրանսին ծը-
նանելի մարմնոյն որ պիտի ծնանի այսօր
11 մայիս (Ն. Տ.):

Վաղն առտու Պերլինի հեռագիրն
անշուշտ պիտի իմացնէ մեզ թէ՛ ծըն-
եալն ի գօնփէրանսէն հրէշ է թէ հը-
րեշտակ:

—Երեկ գիշեր ժամն երկու քին մի
ջոցներն ի Կալաթա Շարապ իսկէլէսին
հրդէհ պատահելով չորս խանութ միայն
այրեցան:

—Ի թէսաղոնիկէ ժամանեալ կայ-
սերական քննիչներն սկսած են իրենց
պաշտօնը կատարել անցեալ երեքշաբ-
թի գիշերուէն:

Կը յուսացուի թէ՛ վաղն առտու
այս մասին լուրեր կը հասնին աստ:

—Երեկ ի Բ. Դուռը կաղմուած
պաշտօնէից ժողովոյն մէկ որոշման հա-
մեմատ՝ երեկ երեկոյ՝ տեղական բալոր
տաճիկ թերթերն ի Բ. Դուռը կոչուե-
ցան և խիստ հրամաններ ընդունեցին
ներկայ խնդրոյ վրայ բնաւ բան մը չը
գրելու:

Այս կոչեցեալներուն մէջ կը գըտ-
նուէր նաև Պասիքէթ որուն ի ապագ-
րութեան պատրաստեալ ձեռագրերը
մի առ մի քննուեցան և զհանրութիւնն
ի գրգիռ շարժող յողուածներ տես-
նելուն վրայ կիսապատրաստեալ թեր-
թը ջնջուեցաւ:

Ասոր նախելով՝ միւս տաճկական
թերթերն ալ նոյն դառապարտութիւնը
կրեցին:

Ուստի՝ Պասիքէթ այսօր առտու
անմիջապէս լուրերով ծնու ըստ հրամանի
տպագրական տնօրէնութեան և վաղ-
ուրէն սկսեալ չպիտի հրատարակուի
մէկ քանի օր, վասն կատարեալ հան-
դարտութեան յուղեալ գաղափարաց:

—Անցեալ երեքշաբթի երեկոյ
հինգ, երեկ երեկոյ երկու և այս առ-
տու դարձեալ մէկ՝ ընդ ամենը ութ
շրքեաւ մեկնեցան նաւահանգստէս ի
Պէյրութ և յետանա ուսկից 11 գունդ
կայսերական զօրութիւն պիտի փոխադ-
րեն յԱլէքիվարի:

—Պուլկար ասպետաւք Զիլիպէի

կայսրանը կրակի տուեր են, ուր ա-
պաստանեալ կան եղեր գիւղացի մահ-
մետականք:

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ԸՆԹԱՑԻ ԱՐՃԵԹՈՒԹՅՈՒՆ

Չալաթի 28 ապրիլ

ԸՆԴՀ. ՊԱՐՏ. ԱՐՃԵԹՈՒԹՅՈՒՆ

Առաւօտուն բաց	12	34
Կէս օր	13	2
Գոցուեցաւ	12	37
Բաւելի քրօ	37	
Փոխաւ	73	71
Փոխաւ	69	75
.	65	78
.	63	78
Գանձատուն 1872		23
Ստիւքէ Թէնկայ	3	40
Ստիւքէ Թիւմա	2	15
Գունք ար. Գունք	4	20
Գրէտի Թէնկայ	3	50
Թրաւիկ	4	15
Բըքօր	7	8
Փոխակեր. իլ. իւս. և աւ. 111	1/4	
.	22	65 Էն 76
Դրամագր	14—15	0/0

Պարոն Տամվոթ վկայեալ դասա-
տու և նախորդ տնօրէն դասական
վարժապետ մ'ի Ռուսիա, նոյնպէս Տի.
կին Տամվոթ Բարիդու տկատեմայէն
վկայագիր ստացած՝ պատիւ ունին ծա-
նուցանել իւրկիւտարու ընտանեաց որ
յառաջիկայ մայիս մէկին Ս. Խաչ թա-
ղին եկեղեցոյ փողոցին մէջ թիւ 4
տունը ցերեկեայ ազնկանց վարժարա-
նի մը կը փոխադրեն:

Հասարակաւոր անձինք որք կը
փափաքին Գաղղիերէն, Անդղիերէն
Գերմաներէն և Մաթեմատիքա ուսնիլ
կրնան ամեն օր կէս օրէն 4 ժամ ետքը
Պարոն Տամվոթին դիմել:

Այս մասին աւելի ընդարձակ տե-
ղեկութիւն առնուլ ուղղը պէտք է
գիմէ նշան էֆէնտի Ղուկասեան դե-
ղարանը Աճի պատեմ փողոց:

ԴԱՍԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ

Հայերէն, Տաճկերէն, Գաղղիերէն
և Անդղիերէն լեզուաց մեթոտ տեսա-
կան և դորժնական

Նաև ամեն տեսակ գրութիւններ
և թարգմանութիւններ կըլան սոյն լե-
զուներով ի վերնայարկ գրատան Զը-
րէնկեան թիւ 362 Ուղուկ շարքը:

ՎԵՐԱՅԻՅԻ ՂԱՐԻՊԷՅԻ

ԲԱՐԻՍ

ՄԻԻԵԼԼԻՅԻ

ԲՕՆՍՕՆ ՏԻԼ ԹԵՐԱՅԻ

ՄԻԻԹԵՐՃԻՄ

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ ԹՕՐԱՅԻ

ԳԼԹԱ

1.

Սաթըլը Սթալգոլուն քեաֆէյի
էրմէնի քիթապըլարընտա, վէ Պէյ-
օղլունտա զաղէթա սաթան էրմէնի
թիւթիւնիւ տիւքքեանլարընտա:

Յիյ պիւր գըլթասը 5 ՂԸ:

ՆԻՍԱ ԹԱՅՖԵՍԻՆԻՆ

ՄԱՀՐԵՄԸ ԷՍՐԱՐԸ

ՎԵ

ՆԱՍԻՀԱԹՃԸՍԸ

Իշպու քիթապ գարըլարըն վի գըզլարըն
հէր պիւր անվայտի խոհէքիւրի
սիւսլիքի ճիւղապ վիքմէքտի տիւր:

ՅՐԱՆԸՅԱՆՍԱՆ ԹԵՐՃԻՄԻ ԹՕԼԵՏԻ

Թ. 2.

ՄԱԹՊԱՍԸՆ ԵՍՐԱԹԻՆ ՊԱՐՈՆԵՍՆ

Կեդրոնատեղին է՝ Մէրճան չարչը
գրավաճառ Սրապեան Պաղտասար ա-
ղայի խանութը, կը ծախուի նաեւ ամեն
չայ գրավաճառաց խանութը, Բերայ
ծխավաճառ կիւլէրեան Ստեփան աղա-
յին խանութը: Գին կէս Մէճիտ:

ԲԻԱՆԳՕ ԻԼԷ
ԱԳՏԸ ԻԶՏԻՎԱՃ

ՎԵ

ՊԻՐ ՍԷՐՎԷԹ

Կեդրոնատեղի Յրէնկեան գրա-
տուն, կամուրջի գլխիւր պարագան
Բերայ աղա ճամի թիւ 183 ծխավա-
ճառ կիւլէրեան Ստեփան աղային խա-
նութը և ամեն լրագիր ծախողներուն
քով: Գին 2 ՂԸ:

Տօքթօր Տատրեան էֆէնտի, իգա-
մէթ իթթիկի խանէնին սէմթինտէ, եւ
նի Պալի բոշա ճատտէսինտէ Մանիկ օղ-
լու արսասը գարըլարընտա 40 նիւմէրօ:

Լու խանէեէ նագլ իլէմիշ օլուպ, մին-
վալը սապըգ իւզըէ հէր չարչէնպիհ կիւ-
լէրի էօլլէնտէն սօնրա մէզըլար խանէ-
սիւտէ վէ բէնհէմպէհ կիւլէրի սամա
թեատա Ս. գէորգ քիլիսէսի քարչըքն-
տա Շըրվան քալֆանըն էնգալաւնէսին-
տէ էօլլէնտէն սօնրա ֆուգարալարա խայ-
րաթ պագաճաղընը իլան իտէր:

ՀՐԱԻԻՐԱԿ

ԱՐԱՐԱՏԵԱՆ

ԵՐԿԱՍԻՐԵՅ

ԽՐԻՄԵԱՆ ՀԱՅՐԻԿ

Երկրորդ անգամ տպագրեալ և յա-
ւելեալ: Կը գտնուի Ս. Ղ. և Եղմա-
ճեան գրատունը՝ Եէնի ճամի փողոց
Ձիլիկիլըէր ճատտէսի թիւ 8, և ու-
րիշ գրավաճառաց քով, գին 2 ֆը-
րանք:

ԱՆԻՕՍ ՄԱՐԳԱՐԻՏ

ՅՕՐԻՆԵԱՅ

ՂԱՆԴ քահանայ Շիրոյեանց
Վանքի

128 երեսէ բաղկացեալ սոյն ոտա-
նաւոր գրքոյկը որ պատմական բանաս-
տեղծական և միանգամայն բարոյական
նիւթ մը ունի կարդալու արժանի հե-
տաքրքրական գործ մը ըլլալով կը յու-
սանք որ բանասէրք պիտի փութան ա-
նոր արժանապատիւ հեղինակը քաջա-
լիքել լաւագոյն բնդունելութիւն մը ը-
նելով սոյն երկասիրութեան, որ կը
գտնուի ընդհանրապէս բոլոր Հայ գը-
րավաճառաց քով, գին 5 ՂԸ, և ի
մասնաւորի Յրէնկեան վաճառատունը,
որ միանգամայն կեդրոնատեղին է:

ԿԵԱՆՔ

ՀԱՅ ՊԱՆԳԻՏՈՅ

ՅՕՐԻՆԵՅ

Մարտիրոս Կ. Խաչմերեան
Սերտտապին

Կը գտնուի Ս. Ղ. և Եղմաճեան
գրատունը՝ Եէնի-ճամի փողոց Ձիլի-
կիլըէր ճատտէսի թիւ 8: Գին 3 դա-
հեկան:

ՅԱԿՈԲ ԷՖԷՆՏԻ

Եալ փաստաբանը իւր
խաղաղ է Պաղչէ գարու
խան վերնայարկ թիւ 5:

Նաղլընտէն էֆէնտի Տաճկա-
րաղլիքէն լեզուաց ալ քաջ հմտութի-
ուններով, տարակոյս չունիմք թէ դա-
տական խնդրոց համար առ ինքն գիմոդ
բոլոր անձինքը գոհ պիտի ընէ:

Մ. Մ. Ճիվանեան փարիզի ատամ-
նագործը որ փատած ակունքերը լե-
ցունելու և պակասին տեղը նոր ակ-
ոյ շինելու մասին մինչև ցարդ ունե-
ցան յաջողութեամբ ծանօթէ մայրա-
քաղաքիս հասարակութեան՝ պատրաստ
է բնդունիլ կիրակէ ի զատ ամէն օր
Պէշիքթաշի թրամվայի կայարանին դի-
մացի սենեակներուն մէջ, ուր բժշկա-
լութեան մասն ալ Մ. Տօքթօս Ճէրահ-
եանի հոկոգութեան տակ է:

ՏՕԹԹՕՐ Կ. ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆ

Իւր բնակութիւնը Գատըրկայէն
Կօսդա-ճատտէսի Հասան փաշա խանին
մօտ 17 թիւ տունը փոխադրած ըլլա-
լով՝ առաւօտ, երեկոյ և գիշերները
հոն պիտի գտնուի և ցորեկները գար-
ձեալ առաջուան պէս 5էն մինչև 9ը Սե-
փէթճի խանի իւր սենեակը:

ԱԼԷԲՍԱՆՏՐ ՏԻԻՄԱ

ԺՕԶԷՖ ՊԱԼՍԱՄՕ

ՀԱՏՈՐ ՎԵՅՆՈՐԴ

Զմիւռնիա

Տպագրութիւն Տէտէեան

Աշխարհածանօթ հեղինակին նշո-
ւաւոր գործերէն մին եղող այս հեռա-
քըքրաշարժ վիպասանութեան Հայե-
րէն թարգմանութիւնն ութ հատորի
բաժնուած է. բաժանորդագրութեան
գինն է զուրուշ 70: Մէն մի հատորի
գինն է կէս արծաթ Մէճիտիէ: Բա-
ժանորդ գրուիլ ուղղը պէտք է դիմէ
ի Զմիւռնիա Տէտէեան տպարան, ի Կ.
Պօլիս Եէնի ճամի փողոց թիւ 8 Ս. Ղ.
Եղմաճեան Գրատունը:

ՏԷՐ ԵՒ ՊԱՏԱՍԻԱՆԱՏՈՒ

ՕԳՄԷՆ ԽՕՃԱՍԱՐԵԱՆ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ Օ. ԽՕՃԱՍԱՐԵԱՆ

ԵՌԵՎԱՆԻ ԽԱՆ ՎԵՐԻ ՅԱՐԻ ԹԻԻ 7